

Asia: VN/7059/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi ulkomaalaislain muuttamisesta (pysyvä oleskelulupa)

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Jyväskylän ammattikorkeakoulu kiittää mahdollisuudesta lausua asiassa.

Lausuntokierroksella olevan lakiesityksen tavoitteena on muuttaa pysyvän oleskeluluvan saannin ehtoja. Jos lakiesitys toteutuu lausunnolla olevan ehdotuksen mukaisesti, se asettaisi korkeakouluopiskelijat keskenään eriarvoiseen asemaan. Ammattikorkeakoulututkinnon - kuten insinöörin, tradenomin tai sairaanhoitajan tutkinnon - suorittanut kansainvälinen opiskelija ei saisi tulevaisuudessa oleskelulupaa suoraan opintojen päätyttyä vastaavasti kuin yliopistossa kandidaatin tutkinnon suorittaneet. Ammattikorkeakoulututkinnoista huomioitaisiin vain ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneet. Esitys on Suomessa omaksuttujen yhdenvertaisuusperiaatteiden vastainen.

Edellytämme yhdenvertaisuuden ja Suomen elinvoiman takaamiseksi, että esitystä muutetaan siten, että myös alemmalla ammattikorkeakoulututkinnolla saisi pysyvän oleskeluluvan, kuten yliopiston alemmalla korkeakoulututkinnolla. Tämä tarkoittaisi, että kirjaus kuuluisi muutettuna näin: Pysyvän oleskeluluvan voisi jatkossa saada ilman opiskelun jälkeistä oleskeluaikaa, jos on SUORITTANUT SUOMESSA YLEMMÄN TAI ALEMMAN KORKEAKOULUTUTKINNON sekä hankkinut riittävän suomen tai ruotsin kielen taidon (A2).

Perustelut esityksellemme:

Hallituksen esityksen mukaan pysyvän oleskeluluvan voisi jatkossa saada ilman opiskelun jälkeistä oleskeluaikaa, jos on suorittanut Suomessa ylemmän korkeakoulututkinnon tai alemman yliopistotasaisen tutkinnon sekä hankkinut riittävän suomen tai ruotsin kielen taidon (A2).

Esitys tarkoittaa käytännössä, että pysyvä oleskelulupa on mahdollista saada suoraan, jos on suorittanut joko ylemmän korkeakoulututkinnon ammattikorkeakouluissa tai yliopistossa tai alemman korkeakoulututkinnon yliopistossa. Ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneilta taas edellytettäisiin käytännössä neljän (4) vuoden mittaista oleskelua sekä riittävää palkkatasoa pysyvän oleskeluluvan saamiseksi.

Ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneista kansainvälisistä opiskelijoista noin kaksi kolmasosaa jää töihin tai jatkamaan opintojaan Suomessa. Ammattikorkeakouluista valmistutaan myös aloille, joista Suomessa on suuri osaajapula, kuten kaupan, tekniikan, terveydenhuollon ja ICT-alan tehtäviin. Hallituksen ei tule vaikeuttaa näiltä aloilta valmistuvien henkilöiden mahdollisuuksia jäädä ja työllistyä Suomeen.

Ammattikorkeakoulututkinnot ovat työmarkkinoille suoraan tähtäävä alempia korkeakoulututkintoja, kun taas yliopistojen kandidaatin tutkinnot ovat luonteeltaan välivaiheen tutkintoja matkalla maisteriopintoihin. Yliopistojen kansainvälisistä opiskelijoista selkeä enemmistö opiskelee maisteriohjelmissa, kun taas ammattikorkeakouluissa kansainvälisten opiskelijoiden enemmistö opiskelee ammattikorkeakoulututkintoa.

Lakiesitys heikentää ammattikorkeakoulujen vetovoimaa kansainvälisten opiskelijoiden silmissä. Ammattikorkeakoulututkintojen laajuus on lähes kaksinkertainen yliopistojen maisteriohjelmiin verrattuna, joten opiskelijoiden kotoutuminen ja kotimaisten kielten oppiminen on pidemmällä opintojen päättyessä. Lisäksi ammattikorkeakouluissa satsataan työllistymisen tukemiseen, kielitaidon kartuttamiseen ja kotoutumiseen huomattavan paljon.

Saarikoski Vesa
Jyväskylän ammattikorkeakoulu

Kontula Hanna
Jyväskylän ammattikorkeakoulu